

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (čtvrtého rozšířeného senátu)

5. října 2020 *

„Veřejná služba – Úředníci – Úředník, který byl při nástupu do služebního poměru státním příslušníkem Spojeného království – Vystoupení Spojeného království z Unie – Nabytí státního občanství země výkonu zaměstnání během kariéry – Ztráta příspěvku za práci v zahraničí – Rovné zacházení – Zásada zákazu diskriminace – Článek 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu“

Ve věci T-18/19,

Colin Brown, s bydlištěm v Bruselu (Belgie), zastoupený I. Van Damme, avocate,

žalobce,

proti

Evropské komisi, zastoupené T. Bohrem a D. Milanowskou, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Radou Evropské unie, zastoupené M. Bauerem a R. Meyerem, jako zmocněnci,

vedlejší účastník,

jejímž předmětem je návrh podaný na základě článku 270 SFEU znějící jednak na zrušení rozhodnutí Úřadu Komise pro správu a vyplácení individuálních nároků (PMO) ze dne 19. března 2018, kterým byl žalobci odňat příspěvek za práci v zahraničí a náhrada jeho cestovních výdajů, a jednak na obnovení těchto dávek od 1. prosince 2017,

TRIBUNÁL (čtvrtý rozšířený senát),

ve složení S. Papasavvas, předseda, S. Gervasoni, P. Nihoul, R. Frendo (zpravodajka) a J. Martín y Pérez de Nanclares, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: L. Ramette, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 27. února 2020,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek

I. Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Žalobce, Colin Brown, byl původně státním příslušníkem pouze Spojeného království a žil v této zemi až do roku 1996. V letech 1996 a 1997 studoval v Itálii a poté od září 1997 do června 1998 v Belgii. Žalobce poté od 1. října 1998 do 28. února 1999 absolvoval stáž u Evropské komise v Bruselu (Belgie). V neposlední řadě od 1. března 1999 do 31. prosince 2000 pracoval na plný úvazek v soukromém sektoru v Belgii.
- 2 Žalobce nastoupil do služebního poměru u Komise dne 1. ledna 2001. Úřad Komise pro správu a vyplacení individuálních nároků (dále jen „PMO“) mu přiznal příspěvek za práci v zahraničí na základě čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu úředníků Evropské unie (dále jen „služební řád“).
- 3 Dne 23. června 2016 se občané Spojeného království Velké Británie a Severního Irska v referendu vyslovili pro vystoupení své země z Evropské unie. Po přijetí European Union (Notification of Withdrawal) Act 2017 [zákon o Evropské unii z roku 2017 (o oznámení záměru vystoupit)] dne 13. března 2017 ze strany parlamentu Spojeného království oznámil předseda vlády Spojeného království Evropské radě dne 29. března 2017 záměr tohoto členského státu vystoupit z Unie a Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom) na základě čl. 50 odst. 2 SEU.
- 4 Dne 27. června 2017 požádal žalobce o udělení belgického státního občanství, které získal dne 3. listopadu téhož roku. Tuto změnu situace oznámil PMO dne 19. ledna 2018.
- 5 Dne 23. února 2018 byl žalobce informován jednak o tom, že mu byl příspěvek za práci v zahraničí odejmut ke dni 31. října 2017 z důvodu, že získal belgické státní občanství, a jednak o tom, že v důsledku toho rovněž ztratil nárok na náhradu cestovních výdajů podle článku 8 přílohy VII služebního řádu.
- 6 V návaznosti na žádost o vysvětlení obdržel žalobce dne 5. března 2018 e-mail, z něhož vyplývalo, že odnětí příspěvku za práci v zahraničí bylo odůvodněno na základě čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu skutečností, že měl od roku 1997 bydliště v Belgii.
- 7 Dne 19. března 2018 PMO nahradil rozhodnutí ze dne 23. února 2018 novým rozhodnutím, které stanovilo jako datum, ke kterému byly žalobci odejmuty příspěvek za práci v zahraničí a náhrada cestovních výdajů, den 1. prosince 2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“).
- 8 Dne 17. června 2018 podal žalobce stížnost, která byla zamítnuta rozhodnutím orgánu oprávněného ke jmenování (dále jen „OOJ“) ze dne 15. října 2018.

II. Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 9 Návrhem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 11. ledna 2019 podal žalobce projednávanou žalobu.
- 10 Komise předložila svou žalobní odpověď dne 20. března 2019.
- 11 Vzhledem k tomu, že došlo ke změně ve složení senátů Tribunálu, předseda Tribunálu rozhodnutím ze dne 25. března 2019 a na základě čl. 27 odst. 3 jednacího řádu Tribunálu přidělil věc nové soudkyni zpravodajce přidělené k pátému senátu.

- 12 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 12. dubna 2019 navrhla Rada Evropské unie svůj vstup do tohoto řízení jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání Komise.
- 13 Dne 9. května 2019 předložil žalobce repliku.
- 14 Rozhodnutím ze dne 13. května 2019 povolil předseda pátého senátu Tribunálu vedlejší účastenství Rady.
- 15 Dne 18. června 2019 předložila Komise dupliku.
- 16 Vedlejší účastník předložil své vyjádření dne 25. června 2019 a žalobce k němu předložil své vyjádření ve stanovených lhůtách.
- 17 Vzhledem k tomu, že se změnilo složení senátů Tribunálu, soudkyně zpravodajka byla podle čl. 27 odst. 5 jednacího řádu přidělena ke čtvrtému senátu, kterému byla tudíž přidělena tato věc.
- 18 Na návrh čtvrtého senátu rozhodl Tribunál podle článku 28 jednacího řádu předat věc rozšířenému senátu. Místopředseda Tribunálu byl vyzván, aby zasedal ve čtvrtém rozšířeném senátu na základě rozhodnutí pléna Tribunálu ze dne 4. října 2019 o ustavení senátů a přidělení soudců k senátům (Úř. věst. 2019, C 372, s. 3) a v souladu s čl. 11 odst. 4 jednacího řádu jednal jako předseda senátu.
- 19 Na návrh soudkyně zpravodajky Tribunál (čtvrtý rozšířený senát) rozhodl zaprvé zahájit ústní část řízení, zadruhé položit účastníkům řízení v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 89 jednacího řádu písemné otázky, přičemž je vyzval, aby na ně odpověděli na jednání, a zatřetí požádat Evropský parlament, Soudní dvůr Evropské unie a Evropský účetní dvůr v souladu s článkem 24 statutu Soudního dvora Evropské unie o informace. Tato žádost směřovala k získání informací o tom, jak tyto tři orgány vykládají čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu a jakým způsobem jej používají v případě, kdy úředník nebo zaměstnanec, který již je státním příslušníkem jednoho členského státu, získá během kariéry státní občanství státu, na jehož území se nachází místo výkonu jeho zaměstnání.
- 20 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na písemné a ústní otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 27. února 2020. V průběhu jednání byly Komise a Rada vyzvány, aby Tribunálu sdělily počet úředníků, kteří mají nárok na příspěvek za práci v zahraničí, kteří nabyli státní občanství země výkonu jejich zaměstnání, a počet těch úředníků, kteří na tento příspěvek nárok ztratili.
- 21 V rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 89 jednacího řádu vyzval Tribunál dne 9. března 2020 Komisi, aby předložila informativní sdělení Rady ze dne 11. prosince 1959, které četla na jednání.
- 22 Komise a Rada sdělily své odpovědi na žádosti Tribunálu formulované na jednání a organizačním procesním opatřením ve stanovené lhůtě.
- 23 Dne 4. května 2020 předložil žalobce vyjádření k údajům a dokumentům, které Komise a Rada poskytly po jednání. Ve svém vyjádření žalobce vyjádřil politování nad neúplností, z jeho pohledu, uvedených údajů, avšak nepožadoval, aby byly doplněny.
- 24 Dne 14. května 2020 byla ústní část řízení ukončena a zahájena porada ve věci.
- 25 Žalobce navrhuje, aby Tribunál:
- napadené rozhodnutí zrušil;

- nařídil opětovné přiznání příspěvku za práci v zahraničí a náhrady cestovních výdajů od 1. prosince 2017;
 - nařídil zaplacení neuhrazených příspěvků a výdajů za období od 1. prosince 2017 do dne, kdy bude obnoven jeho nárok na uvedené dávky, včetně úroků;
 - zrušil, pokud Tribunál vyhoví námitce protiprávnosti vznesené v žalobě, použití čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu, dokud jej orgány nenahradí nediskriminačními ustanoveními;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 26 Komise navrhuje, aby Tribunál:
- žalobu zamítl,
 - uložil žalobci náhradu nákladů řízení.
- 27 Vedlejší účastník navrhuje, aby Tribunál žalobu zamítl.

III. Právní otázky

A. K prvnímu bodu návrhového žádání

- 28 Na podporu svého prvního bodu návrhových žádání znějícího na zrušení napadeného rozhodnutí žalobce vznáší čtyři žalobní důvody vycházející:
- z porušení čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu;
 - z porušení zásady rovnosti a zákazu diskriminace tím, že napadené rozhodnutí podřizuje jeho nárok na příspěvek za práci v zahraničí podmínkám stanoveným v čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu;
 - z porušení zásady rovnosti a zákazu diskriminace v rozsahu, v němž byl v napadeném rozhodnutí vyložen čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu v rozporu s touto zásadou;
 - z námitky protiprávnosti směřující proti čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu.
- 29 V rámci prvního žalobního důvodu, který může být rozdělen do dvou částí, žalobce zpochybňuje, že Komise mohla přehodnotit jeho nárok na příspěvek za práci v zahraničí. V první části tohoto žalobního důvodu žalobce tvrdí, že čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu neumožňuje přezkoumat tento nárok v případě nabytí nového státního občanství. V druhé části žalobce tvrdí, že Komise měla přinejmenším zohlednit omezení, kterému byl vystaven z důvodu případného vystoupení Spojeného království z Unie. První žalobní důvod je tak podle všeho založen nejen na porušení čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu, jak uvádí žalobce, ale také na existenci tohoto omezení.
- 30 Ve druhém žalobním důvodu, který může být rovněž rozdělen na dvě části, žalobce tvrdí, že zásada rovnosti a zákazu diskriminace brání tomu, aby byl jeho nárok na příspěvek za práci v zahraničí znovu přezkoumán s ohledem na podmínky stanovené v čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu. V první části tvrdí, že s ním bylo zacházeno, jako by byl během deseti let před jeho nástupem do služebního poměru belgickým státním příslušníkem, třebaže během tohoto období byl státním

příslušníkem Spojeného království. Ve druhé části žalobce uvádí, že za okolností dané věci se použití tohoto ustanovení dotklo úředníků, kteří jsou státními příslušníky Spojeného království, více než všech ostatních úředníků.

- 31 V rámci třetího žalobního důvodu žalobce podpůrně vychází ze situace, kdy nic nebrání tomu, aby Komise přezkoumala jeho nárok na příspěvek za práci v zahraničí na základě čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu, ale tvrdí, že zásada rovnosti a zákazu diskriminace měla v každém případě vést k jinému výkladu tohoto ustanovení.

1. K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu a z existence omezení

- 32 Jak již bylo uvedeno v bodě 29 výše, v rámci prvního žalobního důvodu žalobce zpochybňuje, že nabytí belgického státního občanství mohlo odůvodnit přezkum jeho nároku na příspěvek za práci v zahraničí.

a) K první části, vycházející z porušení čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu

- 33 Žalobce tvrdí, že čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu neumožňuje přezkoumat nárok úředníka na příspěvek za práci v zahraničí z důvodu, že tento úředník se stal během kariéry státním příslušníkem země, ve které je zaměstnán. Vzhledem k účelu příspěvku za práci v zahraničí, kterým je kompenzovat zátěž a nevýhody související s nástupem do služebního poměru, který vyžaduje změnu bydliště, může podle žalobce dojít k opětovnému přezkoumání situace v tomto stadiu pouze v případě změny místa výkonu zaměstnání.

- 34 Článek 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu zní následovně:

„Příspěvek za práci v zahraničí [...] je poskytován:

a) úředníkům,

- kteří nejsou a nikdy nebyli státními příslušníky státu, na jehož území se nachází místo, kde jsou zaměstnání, a
- kteří v době pěti let končících šest měsíců přede dnem jejich nástupu do služebního poměru neměli na evropském území tohoto státu ani bydliště, ani zde nevykonávali své hlavní povolání. Pro účely tohoto ustanovení se nepřihlíží k okolnostem vyplývajícím z práce konané pro některý jiný stát nebo mezinárodní organizaci;

b) úředníkům, kteří jsou nebo byli státními příslušníky státu, na jehož území se nachází místo, kde jsou zaměstnání, ale kteří v době deseti let přede dnem jejich nástupu do služebního poměru měli bydliště mimo evropské území uvedeného státu z důvodů jiných, než je výkon funkce ve službách státu nebo mezinárodní organizace.“

- 35 Tato ustanovení, stejně jako všechna ustanovení unijního práva, která zakládají nárok na finanční dávky, musí být vykládána restriktivně (viz rozsudek ze dne 18. července 2017, Komise v. RN, T-695/16 P, nezveřejněný, EU:T:2017:520, bod 54 a citovaná judikatura).

- 36 V tomto ohledu je nutno konstatovat, že čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu výslovně nestanoví možnost přezkumu nároku na příspěvek za práci v zahraničí vzhledem ke změně okolností, k níž došlo v průběhu kariéry úředníka.

- 37 Nicméně vzhledem k tomu, že příspěvek za práci v zahraničí je vyplácen měsíčně, nemůže administrativa pokračovat v jeho vyplácení, pokud nastane událost, která podstatným způsobem mění situaci osoby, která jej pobírá, jelikož má tato událost dopad na podmínky, na které je vázáno přiznání tohoto příspěvku. V tomto případě a v případě neexistence ustanovení, které by tomu bránilo, musí administrativa provést přezkum této situace (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. června 2013, Achab v. EHSV, F-21/12, EU:F:2013:95, bod 26). Na rozdíl od zpětného zrušení rozhodnutí je totiž zrušení do budoucna stále možné, pokud již nejsou dány okolnosti odůvodňující toto rozhodnutí. Tak je tomu zejména v právu veřejné služby, pokud se pokračování ve vyplácení složek odměny ukáže jako protiprávní. Samotný služební řád to potvrzuje v článku 85, jelikož implicitně připouští zastavení neoprávněně vyplácených částek (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. března 1978, Herpels v. Komise, 54/77, EU:C:1978:45, body 38 až 40).
- 38 Kromě toho, jak již Tribunál konstatoval, ze znění čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu nijak nevyplývá, že nárok na příspěvek za práci v zahraničí představuje nabyté právo (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. září 1993, Magdalena Fernández v. Komise, T-90/92, EU:T:1993:78, bod 32).
- 39 Žalobce ostatně nezpochybňuje samotnou zásadu přezkumu, ale omezuje se na tvrzení, že k přehodnocení nároku na příspěvek za práci v zahraničí může dojít pouze v případě změny místa zaměstnání dotčeného úředníka, a nikoli v případě nabytí nového státního občanství.
- 40 V tomto ohledu žalobce zaprvé tvrdí, že získání nového státního občanství během kariéry nemůže odůvodnit přezkum nároku na příspěvek za práci v zahraničí, protože výraz „kteří nejsou a nikdy nebyli“ státními příslušníky státu výkonu zaměstnání, uvedený v čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu, odkazuje pouze na situaci úředníka v okamžiku jeho nástupu do služebního poměru, který odpovídá okamžiku, kdy bylo přijato rozhodnutí o tomto příspěvku.
- 41 Podmínka, podle které je příspěvek za práci v zahraničí poskytován úředníkovi, který „ne[ní] [...] státním[...] příslušník[em]“ země výkonu zaměstnání, je však formulována v přítomném oznamovacím způsobu. Vzhledem k opakujícímu se vyplácení tohoto příspěvku tedy toto znění nevylučuje, že dotčený úředník musí po celou dobu své kariéry splňovat podmínku, že není státním příslušníkem země výkonu zaměstnání, aby mu zůstal tento nárok zachován na základě čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. června 2013, Achab v. EHSV, F-21/12, EU:F:2013:95, bod 28).
- 42 Žalobce zpochybňuje relevanci tohoto rozsudku z důvodu, že na rozdíl od něj nebyl M. Achab, státní příslušník třetí země, v době přijetí do služebního poměru státním příslušníkem členského státu a mohla se na něj v tomto ohledu vztahovat výjimka umožňující jeho přijetí do služebního poměru. Skutečnost, že M. Achab nebyl státním příslušníkem členského státu, je však irelevantní s ohledem na článek 4 přílohy VII služebního řádu, který je založen na státní příslušnosti země výkonu zaměstnání, a nikoli na státní příslušnosti země původu. Navíc právě nabytí tohoto druhého státního občanství během kariéry, jak v případě M. Achaba, tak v případě žalobce, odůvodnilo zastavení vyplácení příspěvku za práci v zahraničí, který jim byl přiznán na základě odst. 1 písm. a) tohoto článku.
- 43 Kromě toho okolnost, že čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu rovněž podmiňuje přiznání příspěvku za práci v zahraničí skutečností, že úředník „nikdy nebyl[...] státním[...] příslušník[em]“ země výkonu zaměstnání, nebrání výkladu, podle kterého získání tohoto státního občanství během kariéry vede ke ztrátě nároku na tento příspěvek na základě tohoto ustanovení.
- 44 Navíc čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu má svůj původ v čl. 4 odst. 1 přílohy VII nařízení Rady č. 31 (EHS), č. 11 (ESAE) ze dne 18. prosince 1961, kterým se stanoví služební řád úředníků Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. 1962, 45, s. 1387), v původním znění. Z informativního sdělení Rady ze dne 11. prosince 1959 (viz bod 21 výše) přitom vyplývá, že při přípravných pracích, které vedly k přijetí tohoto ustanovení, normotvůrce zvažoval několik kritérií pro přiznání příspěvku za práci v zahraničí, ale pro jeho

„přesnější a jednodušší použitelnost“ oproti ostatním kritériím zvolil kritérium státní příslušnosti, přičemž si byl vědom toho, že toto kritérium „neodstraňuje všechny obtíže ([zvláště v] případě dvojího státního občanství)“.

- 45 Z výše uvedeného vyplývá, že normotvůrce neměl v úmyslu upravit všechny případy, které by mohly nastat, ale že se rozhodl upřednostnit formulaci, která ve většině případů zjednodušuje přijímání rozhodnutí týkajících se nároku na příspěvek za práci v zahraničí. V souladu s judikaturou připomenutou v bodě 35 výše by mohlo vyloučit jakýkoliv přezkum nároku na tento příspěvek během kariéry v návaznosti na získání nového státního občanství pouze odlišné znění čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu.
- 46 Žalobce zadruhé tvrdí, že nabytí státního občanství země výkonu zaměstnání po nástupu do služby je pouze jedním z mnoha způsobů navázání vazeb s touto zemí a začlenění se do této země. Podle judikatury přitom čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu podle jeho názoru neumožňuje, aby OOI přestal vyplácet příspěvek za práci v zahraničí z důvodu, že zátěž a nevýhody vyplývající z nástupu do služby jsou v určitém okamžiku kariéry dostatečně kompenzovány nebo že je úředník již dostatečně začleněn do této země.
- 47 V tomto ohledu je třeba uvést, že z informativního sdělení Rady ze dne 11. prosince 1959 (viz bod 21 výše) vyplývá, že příspěvek za práci v zahraničí byl koncipován jako příspěvek „poskytovaný jako náhrada materiálních výdajů a nevýhod nemajetkové povahy vyplývajících ze skutečnosti, že zaměstnanec je odloučen od místa svého původu“ a že „zaměstnanci zpravidla udržují rodinné vztahy s [...] oblastí, z které pocházejí“. Jak přitom tvrdí žalobce i Komise, tyto nevýhody a zátěž mohou přetrvávat po celou dobu kariéry, a dokonce se mohou v jejím průběhu zhoršit i přes začlenění do země, kde vykonávají povolání.
- 48 Bylo rovněž rozhodnuto, že účelem příspěvku za práci v zahraničí je kompenzovat zvláštní zátěž a nevýhody vyplývající z výkonu funkce pro Unii (rozsudky ze dne 13. července 2018, Quadri di Cardano v. Komise, T-273/17, EU:T:2018:480, bod 44, a ze dne 28. února 2019, Pozza v. Parlament, T-216/18, nezveřejněný, EU:T:2019:118, bod 24) úředníkům, kteří jsou povinni přemístit své bydliště ze státu svého bydliště do státu výkonu zaměstnání, aby mohli trvale vykonávat své služební povinnosti a dodržet článek 20 služebního řádu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. května 2007, F v. Komise, T-324/04, EU:T:2007:140, bod 47).
- 49 Jak poznamenala Rada, takto pojatý příspěvek za práci v zahraničí umožňuje přijímání na co nejširším zeměpisném základě z řad státních příslušníků členských států Unie v souladu s čl. 27 prvním pododstavcem služebního řádu, a tím přispívá k zeměpisné rovnováze v rámci evropské veřejné služby, kterou ostatně vyžaduje duch Unie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. března 1964, Lasalle v. Parlament, 15/63, EU:C:1964:9, bod 73).
- 50 Z tohoto hlediska normotvůrce pouze stanovil, že začlenění úředníka do státu výkonu zaměstnání brání vyplacení příspěvku za práci v zahraničí, jelikož tento příspěvek vyplývá ze skutečnosti, že úředníci v takovém státu „v době pěti let končících šest měsíců přede dnem jejich nástupu do služebního poměru neměli [na evropském území tohoto státu] ani bydliště, ani [zde] nevykonávali své hlavní povolání“. Jinak řečeno, normotvůrce tím, že poskytl tato upřesnění, vyloučil, aby začlenění vycházející ze skutečnosti, že si dotčený úředník během své kariéry zřídil své obvyklé bydliště v zemi výkonu zaměstnání a pracuje tam, mohlo bránit výplatě tohoto příspěvku.
- 51 Naproti tomu, jak bylo uvedeno v bodech 41 až 45 výše, normotvůrce svou volbou formulace čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu nevyloučil, že zvláštní forma začlenění, kterou je nabytí státního občanství země výkonu zaměstnání po nástupu do služebního poměru, představuje podstatnou změnu situace, která může vést ke ztrátě příspěvku za práci v zahraničí. Normotvůrce provedením této volby jednal v mezích širokého prostoru pro uvážení, který měl při stanovování pracovních podmínek úředníků Unie (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 22. prosince 2008, Centeno

Mediavilla a další v. Komise, C-443/07 P, EU:C:2008:767, bod 91, a ze dne 4. března 2010, Angé Serrano a další v. Parlament, C-496/08 P, EU:C:2010:116, bod 86), včetně oblasti odměňování (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. prosince 2018, Carpenito v. Rada, T-543/16 a T-544/16, nezveřejněný, EU:T:2018:955, bod 60).

52 Za těchto podmínek PMO neporušil čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu, když měl za to, že nabytí státního občanství země výkonu zaměstnání během kariéry musí vést k opětovnému přezkumu nároku na příspěvek za práci v zahraničí.

53 První část prvního žalobního důvodu tedy není opodstatněná.

b) K druhé části, vycházející z toho, že Komise nezohlednila omezení vyplývající z případného vystoupení Spojeného království z Unie

54 Žalobce uvádí, že Komise měla zohlednit skutečnost, že byl nucen požádat o belgické státní občanství, protože se mu tento postup v té době jevil jako jediné řešení, aby si zachoval své zaměstnání v případě vystoupení Spojeného království z Unie. Sbor komisařů totiž před 28. březnem 2018 neposkytl podle žalobce úředníkům, kteří jsou státními příslušníky Spojeného království, záruku, že nebudou automaticky zbaveni funkcí, pokud v případě, že se toto vystoupení stane účinným, již nebudou státními příslušníky členského státu.

55 Za účelem přezkumu této části žalobního důvodu je třeba úvodem připomenout, že z článku 49 služebního řádu ve spojení s jeho čl. 28 písm. a) vyplývá, že úředník, který přestane splňovat podmínku, že je státním příslušníkem jednoho z členských států Unie, může být odvolán z funkce odůvodněným rozhodnutím OJ, jak správně tvrdí žalobce.

56 Je třeba rovněž poznamenat, že mezi účastníky řízení je nesporné, že úředníci, kteří jsou státními příslušníky Spojeného království, neobdrželi žádnou záruku, že se na ně článek 49 služebního řádu nepoužije v případě vystoupení jejich země z Unie, předtím, než žalobce požádal o belgické státní občanství, a dokonce jej dne 27. června 2017 získal. Jak uvádí žalobce, Komise až dne 28. března 2018 rozhodla, že OJ nepoužije svou diskreční pravomoc na základě tohoto ustanovení, s výjimkou řádně odůvodněných případů, jako jsou střety zájmů nebo na základě mezinárodních závazků.

57 V neposlední řadě je třeba zdůraznit, že pouhé oznámení Spojeného království o jeho záměru vystoupit z Unie nezměnilo právní postavení jeho státních příslušníků (obdobně viz rozsudek ze dne 26. listopadu 2018, Shindler a další v. Rada, T-458/17, EU:T:2018:838, bod 44).

58 Po tomto upřesnění žalobce zakládá údajnou povinnost Komise zohlednit omezení, kterému musel čelit, na judikatuře týkající se čl. 4 odst. 3 přílohy VII služebního řádu. V odpovědi na otázku položenou na jednání žalobce upřesnil, že omezení, o kterém hovořil ve svých procesních písemnostech, může představovat vyšší moc, jejíž podmínky jsou v projednávané věci podle jeho názoru splněny.

59 Pokud jde o čl. 4 odst. 3 přílohy VII služebního řádu, je třeba připomenout, že toto ustanovení zachází s úředníkem, který získal automaticky státní občanství země výkonu zaměstnání sňatkem, aniž se ho může vzdát, jako s úředníkem, který toto státní občanství nemá a nikdy neměl.

60 Žalobce nezpochybňuje, že toto ustanovení se jako takové projednávané věci netýká. Tvrdí však, že toto ustanovení zakotvuje judikaturu, která je založena na závěru, že pokud je rozhodnutí uzavřít manželství dobrovolné, má manželství v právu určitých členských států za následek, že manželovi či manželce je automaticky přiznáno státní občanství manželky či manžela, aniž se ho lze vzdát. Žalobce se domnívá,

že tato situace je srovnatelná s jeho situací, ve které se nyní nachází. Podle jeho názoru totiž jeho vůle pokračovat v práci v Komisi po vystoupení Spojeného království z Unie je výsledkem osobní volby, zatímco k získání belgického státního občanství byl donucen.

- 61 V tomto ohledu je třeba připomenout judikaturu, na kterou poukazuje žalobce a která stála u zrodu čl. 4 odst. 3 přílohy VII služebního řádu. V rozsudku ze dne 20. února 1975, *Airola v. Komise* (21/74, EU:C:1975:24, bod 12), Soudní dvůr rozhodl, že by neměla být brána na zřetel státní příslušnost povinně udělená úřednici z důvodu uzavření manželství se státním příslušníkem jiného členského státu bez možnosti se jí vzdát z důvodu, že článek 4 přílohy VII služebního řádu musí být vykládán tak, aby bylo zabráněno jakémukoliv neodůvodněnému rozdílnému zacházení s úředníky obou pohlaví, kteří se nacházejí ve srovnatelných situacích (rozsudek ze dne 20. února 1975, *Airola v. Komise*, 21/74, EU:C:1975:24, body 9 až 11).
- 62 Z toho vyplývá, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobce, se tato judikatura zakládala nikoli na skutečnosti, že státní občanství země výkonu zaměstnání bylo jako takové úředníkovi povinně uděleno, ale spíše na diskriminační povaze vnitrostátních právních předpisů, z nichž unijní právo nemohlo vyvozovat důsledky.
- 63 Porušení obecné zásady rovnosti a zákazu diskriminace, která je základem judikatury zavedené rozsudkem ze dne 20. února 1975, *Airola v. Komise* (21/74, EU:C:1975:24), a čl. 4 odst. 3 přílohy VII služebního řádu je přitom předmětem druhého, třetího a čtvrtého žalobního důvodu, které budou zkoumány níže.
- 64 Pokud jde o vyšší moc, a za předpokladu, že argument, který z ní vychází, je přípustný jakožto rozšíření omezení, o němž se hovoří v procesních písemnostech, z ustálené judikatury vydané v různých oblastech práva vyplývá, že ji charakterizují dva prvky: zaprvé existence okolností nezávislých na dotyčné osobě, neobvyklých a nepředvídatelných (rozsudky ze dne 18. prosince 2007, *Société Pipeline Méditerranée a Rhône*, C-314/06, EU:C:2007:817, bod 23; ze dne 25. ledna 2017, *Vilkas*, C-640/15, EU:C:2017:39, bod 53, a usnesení ze dne 28. května 2013, *Honnefelder v. Komise*, T-130/13 P, EU:T:2013:276, bod 19); zadruhé skutečnost, že i když se výše citované okolnosti neomezují na případy, kdy je splnění povinnosti absolutně nemožné, musí být přesto takové, aby takové splnění představovalo nadměrnou oběť (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 17. prosince 1970, *Internationale Handelsgesellschaft*, 11/70, EU:C:1970:114, bod 23; a ze dne 15. prosince 1994, *Bayer v. Komise*, C-195/91 P, EU:C:1994:412, bod 32, a ze dne 19. června 2019, *RF v. Komise*, C-660/17 P, EU:C:2019:509, bod 37).
- 65 Z ustálené judikatury však také vyplývá, že jelikož pojem „vyšší moc“ nemá totožný obsah v různých oblastech uplatňování unijního práva, musí být jeho význam určen v závislosti na právním rámci, v němž se mají projevit jeho účinky (viz rozsudek ze dne 25. ledna 2017, *Vilkas*, C-640/15, EU:C:2017:39, bod 54 a citovaná judikatura).
- 66 V projednávaném případě a s ohledem na kontext věci je třeba mít za to, že žalobce ve své argumentaci tvrdí, že vystoupení Spojeného království z Unie, které jej vystavilo riziku odvolání z funkce, představovalo případ vyšší moci, který PMO zprošťuje povinností přezkoumat jeho situaci vzhledem k belgickému státnímu občanství, které získal.
- 67 I kdyby byl úmysl Spojeného království vystoupit z Unie okolností nezávislou na osobě žalobce, neobvyklou a nepředvídatelnou, informace poskytnuté žalobcem neumožňují prokázat, že přezkum jeho situace za okolností dané věci by byl s ohledem na jeho důsledky nadbytečný.
- 68 Je pravda, že žalobce tvrdí, že s ohledem na záměr Spojeného království vystoupit z Unie a případné důsledky tohoto vystoupení pro úředníky, kteří jsou státními příslušníky Spojeného království, je sama Komise vybízela k tomu, aby požádali o belgické státní občanství. V této souvislosti žalobce předkládá e-mail, který jim předseda Komise zaslal dne 24. června 2016. Je však nutné konstatovat, že předseda

Komise se v uvedeném e-mailu omezil na ujištění, že „se jim dveře neuzavřou“, že bude pracovat s předsedy ostatních orgánů, aby všichni mohli nadále využívat svých zkušeností a že „služební řád bude vykládán a uplatňován v evropském duchu“. Nevyplývá z něj, že Komise pobídla dotyčné osoby k tomu, aby získaly státní občanství místa výkonu zaměstnání. Žalobce rovněž předkládá novinový článek ze dne 3. května 2018 obsahující stanovisko téhož předsedy Komise, jakož i zápis z neformálního zasedání ze dne 29. ledna 2018 zaměstnanců s místopředsedou Komise, jenž má ve svém portofoliu zejména lidské zdroje. Toto setkání a stanovisko jsou však pozdějšího data, než je datum, kdy žalobce nabyl belgické státní občanství, a nemohly jej tedy ani pobídnout k učinění tohoto kroku.

- 69 V konečném důsledku se nejeví, že by ztráta příspěvku za práci v zahraničí představovala nadměrnou zátěž s ohledem na úplnou a naprostou záruku žalobce, že v případě vystoupení Spojeného království z Unie bude moci zůstat v zaměstnání, kterou získal nabytím belgického státního občanství.
- 70 Kromě toho, i když Soudní dvůr rozhodl, že odchod jednoho členského státu z Unie může značně ovlivnit práva všech občanů Unie (rozsudek ze dne 10. prosince 2018, Wightman a další, C-621/18, EU:C:2018:999, bod 64), ovšem neuvedl, že by měla jakoukoli povinnost neutralizovat jeho účinky.
- 71 Případ vyšší moci musí být tudíž v projednávané věci odmítnut, aniž je nutné zkoumat, zda i přes neexistenci výslovného odkazu na vyšší moc v článku 4 přílohy VII služebního řádu, se jí přesto lze dovolávat ve světle systematiky a cílů tohoto ustanovení.
- 72 Vzhledem ke všemu výše uvedenému a při neexistenci omezení, které by mohlo být legálně zohledněno, není namístě se vyjadřovat k argumentu žalobce vycházejícímu z rozsudku ze dne 26. června 2013, Achab v. EHSV (F-21/12, EU:F:2013:95), a potřebě rozlišovat mezi projednávanou věcí, která se vyznačuje omezující situací, a věcí, ve které byl vydán uvedený rozsudek, ve které mohla dotyčná osoba pokračovat ve své kariéře i bez získání belgického státního občanství.
- 73 Z toho vyplývá, že druhá část prvního žalobního důvodu není opodstatněná a že tento žalobní důvod musí být zamítnut v plném rozsahu.

2. K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady rovnosti a zákazu diskriminace, když byl nárok žalobce na příspěvek za práci v zahraničí přezkoumán s ohledem na podmínky stanovené v čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu

- 74 Jak bylo uvedeno v bodě 30 výše, v druhém žalobním důvodu žaloby žalobce tvrdí, že zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace brání tomu, aby Komise provedla přezkum jeho situace s ohledem na čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu.
- 75 Pro účely posouzení tohoto žalobního důvodu je třeba nejprve připomenout, že podle čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu v podstatě závisí nárok na příspěvek za práci v zahraničí úředníků, kteří nejsou státními příslušníky země výkonu zaměstnání, na místě jejich obvyklého bydliště během pěti let předcházejících jejich nástupu do služebního poměru, kdežto podle čl. 4 odst. 1 písm. b) téže přílohy je tento nárok u úředníků, kteří jsou jeho státními příslušníky, posuzován na základě místa jejich obvyklého bydliště v průběhu deseti let.
- 76 Navíc podle ustálené judikatury je úředníkům, kteří nejsou státními příslušníky země výkonu zaměstnání, nárok na příspěvek za práci v zahraničí odepřen pouze v případě, že v dané zemi pobývali po celé pětileté referenční období, zatímco u úředníků, kteří jsou státními příslušníky této země, okolnost, že si tam ponechali nebo zřídili obvyklé bydliště, byť na velmi krátké období v průběhu

desetiletého referenčního období, postačuje ke ztrátě nebo zamítnutí nároku na tento příspěvek (rozsudky ze dne 27. února 2015, EHSV v. Achab, T-430/13 P, EU:T:2015:122, bod 54; ze dne 13. července 2018, Quadri di Cardano v. Komise T-273/17, EU:T:2018:480, bod 47).

- 77 Konečně je třeba připomenout, že PMO poté, co přiznal žalobci nárok na příspěvek za práci v zahraničí při jeho nástupu do služebního poměru na základě čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu, mu tento nárok odňal na základě čl. 4 odst. 1 písm. b) téže přílohy, protože měl být napříště považován za úředníka, „který j[e] [...] státním[...] příslušník[em]“ země výkonu zaměstnání.
- 78 Právě ve světle těchto východisek je třeba zkoumat obě části druhého žalobního důvodu žaloby.

a) K první části, vycházející z porušení zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace ve vztahu k úředníkům belgické státní příslušnosti a úředníkům, kteří přemístili své hlavní centrum zájmů

- 79 Žalobce tvrdí, že Komise tím, že v jeho případě použila čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu, zacházela stejným způsobem se dvěma různými kategoriemi osob, a sice s osobami, které měly belgické státní občanství, nebo obecně s osobami, které měly státní občanství státu výkonu zaměstnání při nástupu do služebního poměru, které v daném státě pobývaly v průběhu desetiletého referenčního období uvedeného v tomto ustanovení a byly přijaty, aniž byly zaměstnány v zahraničí, a s osobami, které stejně jako žalobce v době svého nástupu do služebního poměru neměly dotčené státní občanství a které tudíž nemohly, na rozdíl od první kategorie osob, být považovány za osoby, které mají se státem výkonu zaměstnání přímou vazbu. Žalobce naopak rovněž tvrdí, že s ním bylo zacházeno jinak než s ostatními úředníky, kteří opustili, stejně jako on své hlavní centrum zájmů, aby nastoupili do služebního poměru u orgánů, a kterým byl ovšem zachován nárok na příspěvek za práci v zahraničí.
- 80 Je třeba připomenout, že podle judikatury platí, že zásada rovného zacházení brání tomu, aby se srovnatelnými situacemi bylo zacházeno odlišně nebo s odlišnými situacemi stejně, není-li takové odlišné nebo stejné zacházení – v závislosti na případě – objektivně odůvodněno (viz rozsudek ze dne 22. září 2017, Wanègue v. Výbor regionů, T-682/15 P, nezveřejněný, EU:T:2017:644, bod 64 a citovaná judikatura). Je třeba v tomto ohledu vzít v potaz jak k právní, tak skutkové okolnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. června 2013, Achab v. EHSV, F-21/12, EU:F:2013:95, bod 39).
- 81 Dále platí, že jelikož stanovení podmínek vedoucích k nároku na příspěvek za práci v zahraničí spadá do výkonu diskreční pravomoci orgánů, zásada rovného zacházení by mohla být porušena pouze v případě, že by čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII obsahoval svévolné rozlišování nebo rozlišování zjevně nepřiměřené vzhledem k jeho cíli (viz rozsudek ze dne 13. prosince 2004, E v. Komise, T-251/02, EU:T:2004:357, bod 124 a citovaná judikatura).
- 82 V projednávané věci je třeba rovněž uvést, že státní příslušnost, o kterou se opírá čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu, předpokládá existenci četných úzkých vazeb mezi osobou, která je státním příslušníkem, a zemí, jejímž je státním příslušníkem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. července 2007, B v. Komise, F-7/06, EU:F:2007:129, bod 39, a ze dne 5. prosince 2012, Bourtembourg v. Komise, F-6/12, EU:F:2012:175, bod 26).
- 83 Rovněž a obecně vzhledem k tomuto významu státní příslušnosti účelu příspěvku za práci v zahraničí (viz bod 48 výše) a diskreční posuzovací pravomoci, kterou měl unijní normotvůrce (viz bod 81 výše), posledně uvedený mohl legitimně předpokládat, že zaměstnanci, kteří jsou nebo byli státními příslušníky země výkonu povolání, nepociťují zátěž a nevýhody, které má příspěvek za práci v zahraničí kompenzovat, přinejmenším je nepociťují stejně intenzivně jako zaměstnanci bez takové státní příslušnosti. Unijní normotvůrce tudíž mohl, aniž provedl svévolné nebo zjevně nepřiměřené rozlišování, mezi úředníky rozlišovat podle kritéria existující nebo předchozí státní příslušnosti. Ze stejných důvodů byl normotvůrce rovněž oprávněn vázat přiznání příspěvku za práci v zahraničí úředníkům, kteří jsou nebo byli státními příslušníky země výkonu zaměstnání, na přísné podmínky,

zejména na podmínky obvyklého bydliště mimo území státu výkonu zaměstnání v průběhu desetiletého referenčního období (obdobně viz rozsudek ze dne 4. prosince 2008, *Blais v. ECB*, F-6/08, EU:F:2008:160, bod 102).

- 84 Žalobce však zdůrazňuje zvláštnost své situace. Tvrdí, že během desetiletého referenčního období stanoveného v čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu nebyl belgickým státním příslušníkem, a dokonce že jeho hlavní centrum zájmů se v té době nacházelo v Troon, ve Spojeném království, jak konstatovala Komise v okamžiku jeho nástupu do služebního poměru. Žalobce se proto domnívá, že domněnka, na jejímž základě bylo toto ustanovení založeno, podle které měl během tohoto období četné úzké vazby s Belgií, zemí výkonu svého povolání, byla v jeho případě nepodložená.
- 85 Jak tvrdí žalobce, použití čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu v napadeném rozhodnutí se opírá o fikci, neboť s ním bylo zacházeno tak, jako by byl belgickým státním příslušníkem před svým nástupem do služebního poměru v roce 2001, avšak se jím stal až o 17 let později. Komise to nezpochybňuje, ale tvrdí, že spojení dvou prvků v napadeném rozhodnutí, a sice nabytí státního občanství země výkonu zaměstnání po nástupu do služebního poměru a přítomnosti žalobce na území tohoto státu před jeho přijetím do služebního poměru, představuje rozumný přístup k situaci s ohledem na znění čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu, které, pro připomenutí, nezakotvuje zvláštní ustanovení k řešení otázky nabývání nového státního občanství během kariéry (viz body 41, 44 a 51 výše).
- 86 V této souvislosti je třeba připomenout, že na rozdíl od náhrady stěhovacích výdajů a příspěvku na zařízení má být příspěvek za práci v zahraničí vyplacen po celou dobu služby. V důsledku toho je dodržování zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace nutné nejen v okamžiku nástupu do služby, ale i v déle trvajícím časovém období při přezkumu nároku na tento příspěvek s ohledem na změnu okolností.
- 87 Nepoužití čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu na žalobce od okamžiku, kdy se stal belgickým státním příslušníkem, by přitom vedlo k tomu, že by s ním bylo zacházeno příznivěji než s rodilými Belgičany, kteří nastoupili do služebního poměru u orgánu v Belgii a museli splňovat přísné podmínky stanovené tímto ustanovením pro přiznání příspěvku za práci v zahraničí během celé jejich kariéry. Zpochybnění nároku žalobce na příspěvek za práci v zahraničí v roce 2018 poté, co nabytí belgické státní občanství, umožňuje, aby s ním bylo zacházeno stejným způsobem jako s Belgičany, kteří z důvodu svých vazeb s Belgií nemají na uvedený příspěvek nárok.
- 88 Navíc nepoužití čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu na žalobce by jej rovněž odlišilo od belgických státních příslušníků, kteří po dlouhou dobu přerušili veškeré vazby k Belgii, ale pobývali na jejím území, stejně jako on, během desetiletého referenčního období před tím, než nastoupili do služebního poměru v Unii a byli vysláni do této země. Takovým státním příslušníkům je totiž odmítnut příspěvek za práci v zahraničí podle čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. července 2018, *Quadri di Cardano v. Komise*, T-273/17, EU:T:2018:480, body 28, 46 a 47).
- 89 Stejně tak nepoužití čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu na žalobce, který se stal belgickým státním příslušníkem v průběhu své kariéry, by rovněž vedlo k tomu, že by s ním bylo zacházeno příznivěji než s rodilým Belgičanem, který se vzdal belgického státního občanství ve prospěch jiného státního občanství, například občanství Spojeného království, ale nějaký čas pobýval v Belgii před tím, než tam byl zaměstnán u orgánu Unie.
- 90 Konečně úředník, jako je žalobce, který nabude státní občanství země výkonu zaměstnání v průběhu své kariéry, se již nenachází ve stejné situaci jako úředníci, kteří nevyjádřili úmysl formalizovat své vazby k této zemi získáním jejího státního občanství. Nabytí tohoto státního občanství přinejmenším vytváří užší politické vazby s touto zemí, než jsou vazby, které jsou, pro srovnání, přiznány podle článku 22 SFEU státním příslušníkům ostatních členských států.

- 91 Kromě toho, jak uznala na jednání Komise a jak uvádí již citované informativní sdělení Rady ze dne 11. prosince 1959 (viz bod 21 výše), čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu je výsledkem kompromisu různých názorů. Jeho cílem není výslovně upravit všechny situace a obtíže, které se mohou vyskytnout, ale stanovit jednoduchá a objektivní kritéria, která jsou snadno použitelná v převážné většině případů (viz bod 45 výše).
- 92 V případě takového *quod plerumque fit* je třeba připomenout, že i když v krajních situacích vede přijetí obecné a abstraktní právní úpravy k případným obtížím, nelze normotvůrci vytýkat, že provedl kategorizaci, pokud, je-li založena na objektivních skutečnostech, není svojí podstatou diskriminační z hlediska cíle, který sleduje (rozsudek ze dne 15. ledna 1981, Vutera v. Komise, 1322/79, EU:C:1981:6, bod 9, a ze dne 15. dubna 2010, Gualtieri v. Komise, C-485/08 P, EU:C:2010:188, bod 81).
- 93 Žalobce má nicméně za to, že jeho situace svědčí o systémovém problému výkladu čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu, který se může dotknout široké kategorie úředníků.
- 94 Z novinového článku, na který žalobce odkazuje, nicméně vyplývá, že Komise v rozhodné době zaměstnávala 32 847 osob. Kromě toho podle informací, které Komise poskytla na žádost Tribunálu (viz bod 20 výše), 98 jejích zaměstnanců bylo státními příslušníky Spojeného království při vstupu do služebního poměru, kteří v průběhu zaměstnání v Bruselu získali belgické státní občanství po referendu o vystoupení své země z Unie. Dále z číselných údajů poskytnutých Komisí vyplývá, že 40 z těchto úředníků byl zachován příspěvek za práci v zahraničí, 23 nárok na něj ztratilo a 35 byl odňat příspěvek za pobyt v zahraničí, na který měli dříve nárok na základě čl. 4 odst. 2 přílohy VII služebního řádu. Konečně podle novinového článku, na který žalobce odkazuje, Komise ve všech místech výkonu zaměstnání stále zaměstnávala 700 státních příslušníků Spojeného království po jeho vystoupení z Unie. Pokud jde o Radu, podle údajů, které Rada sdělila Tribunálu, zaměstnávala 80 úředníků a zaměstnanců, kteří byli výlučně státními příslušníky Spojeného království, v okamžiku výše uvedeného referenda a 30 ke dni skutečného vystoupení Spojeného království z Unie, přičemž rozdíl je způsoben odchody nebo nabytím jiné státní příslušnosti. Konkrétně 14 úředníků nebo zaměstnanců, kteří byli státními příslušníky Spojeného království, prohlásilo, že během tohoto období nabyli belgické státní občanství. Po přezkoumání jejich situace po tomto nabytí ztratili 3 z nich nárok na příspěvek za práci v zahraničí a 7 z nich nárok na příspěvek za pobyt v zahraničí.
- 95 Z informací vyžádaných od Parlamentu, Soudního dvora Evropské unie a Účetního dvora kromě toho vyplývá (viz bod 19 výše), že u Soudního dvora Evropské unie má 52 úředníků a zaměstnanců, kteří během své kariéry získali lucemburské státní občanství, nadále nárok na příspěvek za práci v zahraničí podle čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu, a že 20 z 23 státních příslušníků Spojeného království zaměstnaných u Účetního dvora, kteří získali tento příspěvek a kteří získali lucemburské státní občanství, zůstal nárok na tento příspěvek zachován podle téhož ustanovení a 3 z nich jej ztratili, protože měli bydliště v Lucembursku v deseti letech předcházejících jejich nástupu do služebního poměru.
- 96 Ze všech těchto číselných údajů tak vyplývá, že situace, se kterou je žalobce údajně konfrontován, neukazuje na systémový problém a že, jak uvádí Rada, normotvůrce nejednal protiprávně, když použil kritérium státní příslušnosti, aby kategorizoval přibližně 50 000 úředníků a zaměstnanců Unie pro účely vymezení, v jakých případech mají tito úředníci a zaměstnanci Unie nárok na příspěvek za práci v zahraničí.
- 97 V důsledku toho nelze mít za to, že PMO porušil zásadu rovnosti a zákazu diskriminace tím, že vložil čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu v tom smyslu, zaprvé že dovolil přezkum situace žalobce poté, co získal belgické státní občanství, zadruhé že tento přezkum měl být proveden s ohledem na odst. 1 písm. b) tohoto ustanovení a konečně že je za tímto účelem třeba zohlednit desetileté referenční období předcházející jeho nástupu do služebního poměru.

- 98 Tento závěr není vyvrácen argumentem žalobce, podle kterého s ním bylo zacházeno, jako kdyby byl Belgičan s bydlištěm v Belgii během desetiletého referenčního období, což vedlo Komisi k tomu, že přehlédla skutečnost, že před nabytím této státní příslušnosti v průběhu kariéry vykonal své právo na volný pohyb za účelem jeho přijetí do zaměstnání orgány Unie. Žalobce v tomto ohledu tvrdí, že Soudní dvůr v rozsudku ze dne 14. listopadu 2017, Lounes (C-165/16, EU:C:2017:862, bod 49), konstatoval, že situace státního příslušníka členského státu, který využil svobody pohybu právě tím způsobem, že se přestěhoval a legálně pobýval na území jiného členského státu, nelze stavět na roveň čistě vnitrostátní situaci pouze proto, že tento státní příslušník nabyl během tohoto pobytu vedle svého původního občanství i občanství hostitelského členského státu.
- 99 Je však nutno konstatovat, že v uvedeném rozsudku šlo o to, zda se státní příslušnice členského státu, která využila svého práva svobodně se pohybovat a pobývat v jiném členském státě, může ještě dovolávat práv volného pohybu a pobytu stanovených v čl. 21 odst. 1 SFEU v tomto jiném státě, i když získala jeho státní občanství, a zda se v důsledku toho mohla rovněž dovolávat práva vést běžný rodinný život v této zemi a toho, aby v ní byli spolu s ní přítomni její rodinní příslušníci, a sice její manžel, státní příslušník třetí země, jehož pobyt byl neoprávněný (rozsudek ze dne 14. listopadu 2017, Lounes, C-165/16, EU:C:2017:862, bod 51 a 52).
- 100 V projednávané věci přitom žalobce neprokázal, že se napadené rozhodnutí dotklo práv, která mu plynou z čl. 21 odst. 1 SFEU v Belgii. Naopak v odpovědi na otázky, které mu byly položeny na jednání, žalobce uvedl, že jeho manželka má mimo jiné francouzské státní občanství a její rodina pobývá ve Francii, a nikoli na belgickém území. Napadené rozhodnutí navíc není založeno na tom, že situace žalobce byla postavena na roveň čistě vnitrostátní situaci. Napadené rozhodnutí se opírá pouze o skutečnost, že během desetiletého referenčního období měl žalobce na základě výkonu svého práva svobodně se pohybovat a pobývat na území jiných členských států obvyklé bydliště ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu v zemi výkonu zaměstnání, jejíž státní občanství později nabyl.
- 101 S ohledem na výše uvedené není první část druhého žalobního důvodu opodstatněná.
- b) Ke druhé části, vycházející z porušení zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace v neprospěch úředníků, kteří jsou státními příslušníky Spojeného království*
- 102 Žalobce tvrdí, že za okolností dané věci je výklad čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu, který je základem napadeného rozhodnutí, diskriminační, jelikož se ve skutečnosti dotýká úředníků, kteří jsou státními příslušníky Spojeného království, více než všech ostatních úředníků. Ve světle vystoupení Spojeného království z Unie byli totiž i jediná, kdo musel nabýt nové státní občanství, aby neztratili zaměstnání. Podle žalobce není tato diskriminace odůvodněna s ohledem na účel příspěvku za práci v zahraničí.
- 103 Komise nicméně správně poznamenává, že nabytí druhého státního občanství není situací, která se týká výlučně státních příslušníků Spojeného království, a že přezkum v takovém případě týkající se administrativního postavení zaměstnanců platí pro všechny.
- 104 V informačním věstníku č. 18 z února 2016, tedy před referendem o vystoupení Spojeného království z Unie, ke kterému došlo dne 23. června 2016, tak Komise upozornila všechny své zaměstnance na skutečnost, že nabytí státního občanství země výkonu zaměstnání během kariéry může mít dopad na nárok na příspěvek za práci v zahraničí a vyžaduje nové posouzení.
- 105 Navíc Komise již tento postoj zaujala v interním sdělení č. 317 ze dne 14. dubna 1981 o příspěvku za pobyt v zahraničí a příspěvku za práci v zahraničí, které bylo vydáno *in tempore non suspecto* mimo jakýkoliv výhled na vystoupení Spojeného království z Unie.

106 Kromě toho s ohledem na body 64 až 70 výše se nejeví, že důsledky nabytí státního občanství země výkonu zaměstnání úředníky, kteří jsou státními příslušníky Spojeného království, byly takové, že by měly vést k tomu, aby se Komise zdržela přezkoumání situace žalobce, pokud jde o jeho nárok na příspěvek za práci v zahraničí.

107 Druhá část druhého žalobního důvodu tedy není opodstatněná.

108 V důsledku toho musí být druhý žalobní důvod zamítnut v plném rozsahu.

3. K třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu ze zásady rovnosti a zákazu diskriminace v rozsahu, v němž byl v napadeném rozhodnutí čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu vyložen v rozporu s touto zásadou

109 Jak bylo uvedeno v bodě 31 výše, v rámci třetího žalobního důvodu žalobce tvrdí, že i za předpokladu, že by Komise byla oprávněna přezkoumat jeho nárok na příspěvek za práci v zahraničí na základě čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu, Komise nevyložila správně s ohledem na zásadu zákazu diskriminace podmínku, podle které k tomu, aby měl dotýčný úředník tento nárok, musí mít „[obvyklé] bydliště mimo evropské území“ státu výkonu zaměstnání.

110 Podle žalobce by k tomu, aby byla tato podmínka v souladu se zásadou zákazu diskriminace, měla být vykládána s přihlédnutím ke skutečnosti, že se čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu opírá o domněnku, že úředník, který je státním příslušníkem jednoho členského státu, má k tomuto státu četné a úzké vazby. Naopak žalobce tvrdí, že v případě úředníka, který byl státním příslušníkem země výkonu zaměstnání v průběhu desetiletého referenčního období, nelze mít za to, že měl v této době takové vazby k této zemi. Žalobce tudíž navrhuje, aby v případě úředníka, který nabytí státní občanství země výkonu zaměstnání během kariéry, nebyl pojem „[obvyklé] bydliště“ uvedený v čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu vykládán restriktivně, jak je tomu v případě úředníka, který měl toto státní občanství již před nástupem do služebního poměru. Tento pojem by měl být podle žalobce vykládán spíše tak, jak je vykládán v rámci čl. 4 odst. 1 písm. a) téže přílohy, ve vztahu k úředníkovi, který neměl toto státní občanství. Úředník, který nabytí státní občanství země výkonu zaměstnání po svém nástupu do služebního poměru, by tak měl podle názoru žalobce ztratit nárok na příspěvek za práci v zahraničí pouze tehdy, pokud tam měl po dobu pěti let či více během desetiletého referenčního období stanoveného v čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu obvyklé bydliště. Pokud by byl následován tento výklad, žalobce tvrdí, že by Komise musela konstatovat, že během tohoto období měl obvyklé bydliště mimo místo výkonu zaměstnání, a měla by zachovat jeho nárok na příspěvek za práci v zahraničí.

111 Je však třeba připomenout, že použití výkladu je možné ovšem pouze tehdy, je-li slučitelný se zněním dotčeného ustanovení a samotná zásada výkladu v souladu s pravidlem vyšší právní síly nemůže sloužit jako základ pro výklad, který je *contra legem* (obdobně viz rozsudek ze dne 19. září 2019, Rayonna prokuratura Lom, C-467/18, EU:C:2019:765, bod 61 a citovaná judikatura).

112 V článku 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu přitom podmínka „[obvyklého] bydlení, na niž je vázáno přiznání příspěvku za práci v zahraničí, odkazuje na místo bydliště nacházející se mimo evropské území země výkonu zaměstnání, takže *a contrario* a jak vyplývá z judikatury citované v bodě 76 výše, v případě úředníků, kteří jsou státními příslušníky země výkonu zaměstnání, postačuje jakékoliv bydliště v této zemi, přestože existuje po krátkou dobu, k tomu, aby vedlo k odepření nebo ztrátě nároku na tento příspěvek, jakmile jej lze kvalifikovat jako obvyklé. Kromě toho se toto ustanovení týká desetiletého referenčního období, takže jeho použití se nemůže opírat o referenční období pěti let, které se nijak neobjevuje v předpokladech normotvůrce.

- 113 V důsledku toho je výklad čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu, jak navrhuje žalobce, v tom smyslu, že úředník, který nabyl státní občanství země výkonu zaměstnání během kariéry, může ztratit nárok na příspěvek za práci v zahraničí pouze tehdy, pokud v této zemi měl během desetiletého referenčního období před svým nástupem do služebního poměru obvyklé bydliště po dobu pěti let či více, neslučitelný se zněním tohoto ustanovení a s jeho významem, jak je ustáleně vykládán judikaturou.
- 114 Navíc, a jak již bylo konstatováno v bodě 90 výše, tento výklad by vedl k tomu, že by s úředníkem, který nabyl státní občanství země výkonu zaměstnání během kariéry, bylo zacházeno způsobem srovnatelným s úředníky, kteří nikdy toto občanství nenabyli, a kteří tak neformalizovali existenci četných a úzkých vazeb s touto zemí.
- 115 Výklad pojmu „[obvyklé] bydliště“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu v podstatě v tom smyslu, že se týká pětiletého pobytu v zemi výkonu zaměstnání, který navrhuje žalobce, musí být v důsledku toho odmítnut.
- 116 Z toho vyplývá, že žalobce marně tvrdí, že nepřerušil své vazby na Spojené království, jehož státní příslušnost si ostatně zachovává, a že o belgické státní občanství požádal pouze za účelem zachování svého zaměstnání, aniž měl v úmyslu v Belgii setrvat trvale.
- 117 Z *raison d'être* příspěvku za práci v zahraničí, připomenutého v bodech 44 a 48 výše, totiž vyplývá, že otázkou není, zda žalobce přerušil veškerý kontakt se zemí své první státní příslušnosti, či nikoli, ale jde o to určit, zda měl během referenčního období dostatečné vazby se zemí výkonu zaměstnání, jejíž je nyní státním příslušníkem, aby mu byl s ohledem na podmínky stanovené v čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu odmítnut příspěvek za práci v zahraničí. V projednávané věci tomu tak přitom je. Žalobce měl obvyklé bydliště v Belgii a pracoval tam přinejmenším od 1. března 1999 do 31. prosince 2000. V tomto ohledu je okolnost, i kdyby byla prokázána, že se rozhodl pro práci v Belgii pouze s cílem být přijat do zaměstnání unijním orgánem, irelevantní. Přítomnost a výkon práce v budoucím místě výkonu zaměstnání nejsou žádným předpokladem pro přijetí a nelze mít za to, že usnadňují přijetí do zaměstnání.
- 118 Kromě toho z článku 4 přílohy VII služebního řádu nelze v žádném případě vyvodit, že jeho autoři přiznali zvláštní význam okamžiku přemístění bydliště mimo stát, jehož je nebo byla dotyčná osoba státním příslušníkem, nebo důvodům, které byly pro takové přemístění rozhodující (rozsudek ze dne 25. září 2014, *Grazyte v. Komise*, T-86/13 P, EU:T:2014:815, body 58 a 78).
- 119 Poměření postavení státního příslušníka Spojeného království a belgického státního příslušníka, o které usiluje žalobce, a uznání skutečnosti, jak navrhuje, že první státní příslušnost je pro něj převažující, by nadto znamenalo použít teorii skutečné státní příslušnosti, kterou Soudní dvůr výslovně odmítl ve svém rozsudku ze dne 14. prosince 1979, *Deverd v. Komise* (257/78, EU:C:1979:294, bod 14).
- 120 Konečně z odmítnutí výkladu pojmu „[obvyklé] bydliště“ zastávaného žalobcem vyplývá, že žalobce marně tvrdí, že Komise porušila zásadu ochrany legitimního očekávání tím, že na jedné straně měla v napadeném rozhodnutí za to, že byl v okamžiku svého přijetí natolik integrován do belgické společnosti, že musí prokázat, že v Belgii neměl bydliště po dobu deseti let před svým nástupem do služebního poměru, ačkoli na druhé straně měla za to, že nebyl do této společnosti začleněn, jelikož mu v okamžiku jeho přijetí do zaměstnání přiznala nárok na příspěvek za práci v zahraničí.
- 121 Vzhledem k tomu, že kritérium [„obvyklého“] bydliště je v rámci čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII služebního řádu méně přísné než kritérium čl. 4 odst. 1 písm. b) téže přílohy, mohl PMO, aniž si protičeřil nebo porušil zásadu ochrany legitimního očekávání, dospět k závěru o přiznání příspěvku za práci v zahraničí na základě tohoto prvního ustanovení při nástupu žalobce do služebního poměru a dospět k závěru o odebrání tohoto příspěvku na základě druhého uvedeného ustanovení při

přezkumu jeho situace poté, co nabyt belgické státní občanství. Žalobce se ostatně může této zásady dovolávat tím méně, že úředníci Komise byli výslovně informováni o důsledcích, kterým se vystaví tím, že nabydou státní občanství země výkonu zaměstnání (viz body 104 a 105 výše).

122 S ohledem na výše uvedené není třetí žalobní důvod opodstatněný.

4. Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z námitky protiprávnosti směřující proti čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu

123 Pro případ, že by předchozí žalobní důvody byly zamítnuty, vznáší žalobce podpůrně námitku protiprávnosti čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu v tom, že je diskriminační vůči osobám, které se nacházejí v jeho situaci, a to z důvodů uvedených na podporu prvního a druhého žalobního důvodu.

124 Pokud bude této námitce vyhověno, žalobce navrhuje, aniž formálně formuluje samostatná návrhová žádání, aby Tribunál nařídil orgánům změnit toto ustanovení tak, aby tuto diskriminaci odstranily.

125 Nicméně přezkum prvních dvou žalobních důvodů, na které žalobce svůj odkaz omezuje, vedl k závěru, že čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu není diskriminační sám o sobě ani při jeho použití na projednávanou věc.

126 Kromě toho návrh žalobce, aby Tribunál nařídil orgánům změnit čl. 4 odst. 1 přílohy VII služebního řádu tak, aby byla odstraněna jakákoliv diskriminace, je nejen neopodstatněný, ale rovněž nespadá do pravomoci Tribunálu, protože tento nemá pravomoc adresovat orgánům příkazy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. února 2018, Zink v. Komise, T-338/16 P, nezveřejněný, EU:T:2018:98, bod 39).

127 Z toho vyplývá, že čtvrtý žalobní důvod musí být zamítnut jako neopodstatněný a že návrh, který v něm žalobce formuluje, je nepřipustný.

128 S ohledem na výše uvedené je třeba návrhová žádání žalobce znějící na zrušení zamítnout.

B. Ke druhému, třetímu a čtvrtému bodu návrhových žádání

129 V druhém a třetím bodě návrhových žádání se žalobce domáhá, aby Tribunál nařídil Komisi, aby mu zaplatila příspěvek za práci v zahraničí a nahradila mu jeho cestovní výdaje, které se pojí k tomuto příspěvku, a to od 1. prosince 2017 a spolu s úroky z prodlení.

130 Ve čtvrtém bodě návrhových žádání žalobce navrhuje, aby Tribunál v případě, že vyhová námitce protiprávnosti vznesené v žalobě, zrušil „použití [vůči němu] čl. 4 odst. 1 písm. b) přílohy VII služebního řádu do doby, než jej orgány nahradí nediskriminačními ustanoveními“.

131 Tyto body návrhových žádání však musí být zamítnuty, neboť jsou vedlejší ve vztahu k návrhovým žádáním znějícím na zrušení, o nichž bylo právě uvedeno, že musí být zamítnuta.

132 Z toho vyplývá, že žaloba musí být zamítnuta v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- ¹³³ Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Článek 135 odst. 1 téhož jednacího řádu však stanoví, že v souladu s požadavky ekvity může Tribunál rozhodnout, že účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, ponese vlastní náklady řízení a nahradí pouze část nákladů řízení vynaložených druhým účastníkem řízení, nebo se mu náhrada nákladů řízení neuloží.
- ¹³⁴ Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení.
- ¹³⁵ Za okolností v projednávaném případě má Tribunál za to, že každý z účastníků řízení ponese vlastní náklady. Kromě toho Rada jakožto orgán, který vstoupil do řízení jako vedlejší účastník, ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (čtvrtý rozšířený senát)

rozhodl takto:

- 1) Žaloba se zamítá.**
- 2) Colin Brown a Evropská komise ponesou vlastní náklady řízení.**
- 3) Rada Evropské unie ponesou vlastní náklady řízení.**

Papasavvas

Gervasoni

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 5. října 2020.

Podpisy.